

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“

Vršac

Preschool Teacher Training College "Mihailo Palov", Vrsac

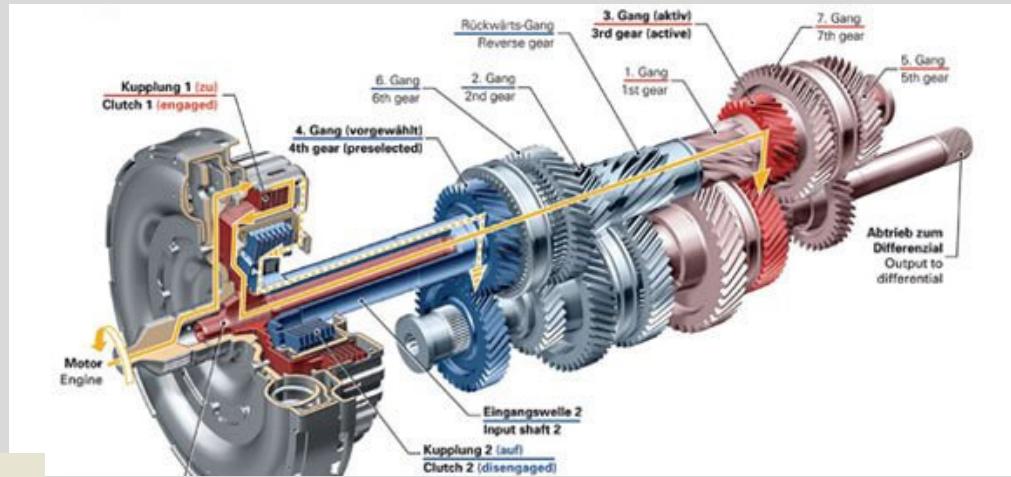
Dr Nataša Sturza Milić

Kreativni pristupi učenju – paradigme i perspektive

Creative approaches to learning – paradigms and perspectives

- Ljudski život je u osnovi kreativan – zato svi imamo različite biografije
- Zato je i ljudska kultura tako bogata i raznolika
- Obrazovanje je ljudski sistem – nije mehanički

Ne možemo samo
„podmazati“, uključiti,
isključiti...

- U obrazovanju se radi o učenju. Ako nema učenja, nema ni obrazovanja.
- Ako nema kreativnog pristupa učenju – nema napretka, blagostanja, zone narednog razvoja u kojoj su otkrića i pronalasci
- Nema sreće?

Prošlost?

Linearno mišljenje

Konformizam

Preterana standardizacija

Sadašnjost?

Linearno mišljenje

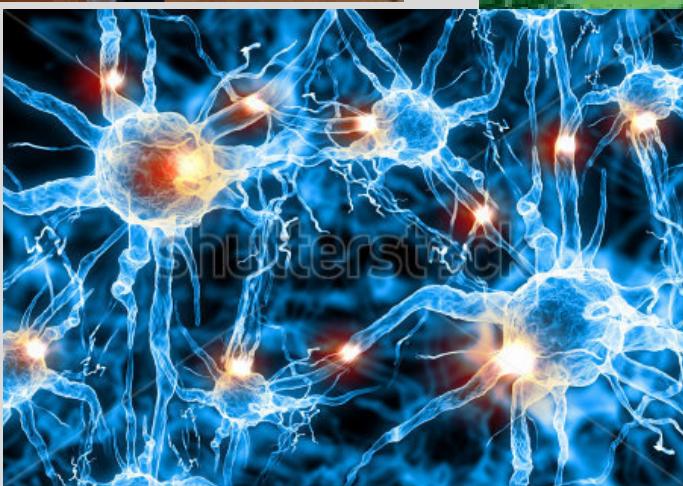
Konformizam

Preterana standardizacija

...opet

- Svuda u svetu nas uče linearo – „u linijama“
- Pišemo u linijama, čitamo, trčimo, **vozimo**, sedimo...
- Da li naš mozak tako funkcioniše? Ili kroz seriju veza, asocijacija i spojeva?
- Darovite često stavljati u problemske situacije

www.shutterstock.com · 134103404

Mi stvaramo budućnost učenja

Kakvo će biti učenje sutra?

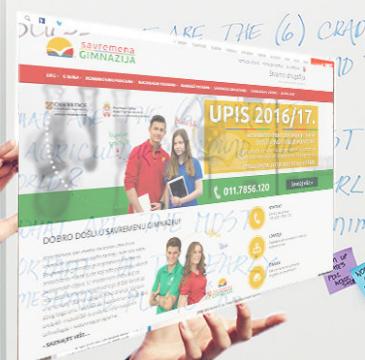
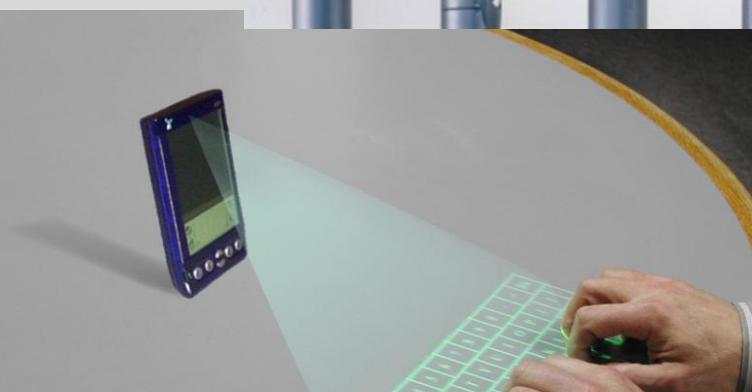
Kakvi će poslovi biti sutra?

Da li su deca spremna
za poslove koji još ne postoje?

**Genetski dizajner,
proizvođač delova tela,
vertikalni farmer,
naučnik na polju
prilagođavanja,
virtuelni advokat,
pilot letelica na solarni pogon,
dizajner sportova za osobe sa
posebnim potrebama,
hirurg za povećanje kapaciteta
mozga...**

**mozda nećemo morati da iđemo u školu.
Možda ćemo za par minuta saznati sve što nam
treba.
Možda ćemo pitati zid. sto, ogrlicu ili robota?**

Ovo je **Saya** – robot nastavnik!

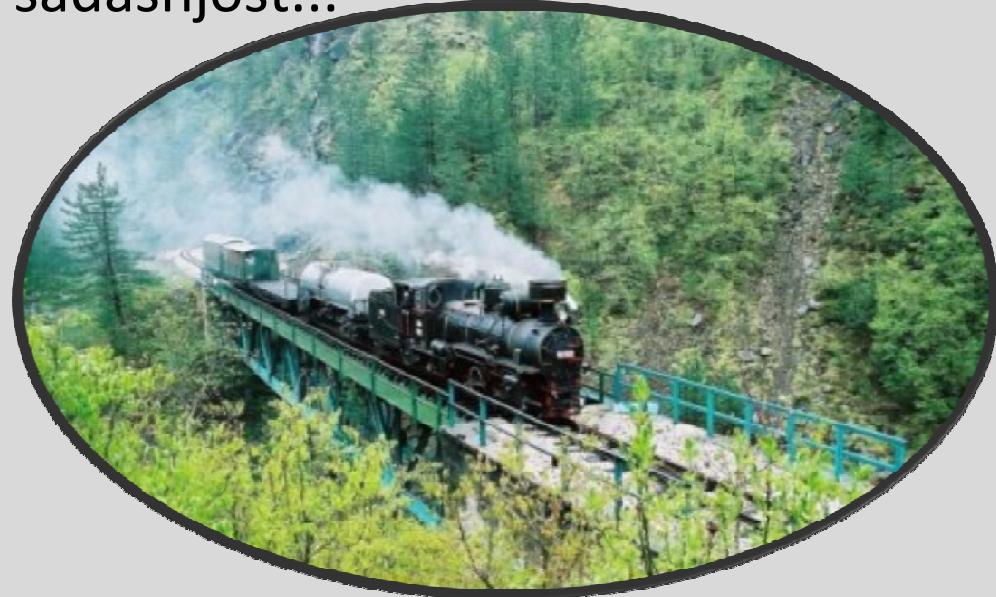

Ne želim da me
zameni robot! Biću
kreativniji nastavnik!

Razarajuće pitanje je: **Koliko i da li će nam znanje u budućnosti uopšte biti potrebno?**

Ali, pošto smo daleko od ovakvih inovacija,
ipak ćemo se za sada vratiti u sadašnjost...

Daroviti i kreativni:

- Imaju rastuću potrebu za informacijama
- Visoko su zainteresovani i radoznali (*Bono, 2007*)
- Istraživački orijentisani
- Traže nove aspekte zadataka i problema
- Vape za kreativnim, divergentnim pristupima učenju
- Postoji ogromna potreba za personalizacijom učenja (*Craft, 2005*) i većom motivacijom (*Rou, 2008*)

Koje im današnje obrazovanje ne pruža...

Kreativno učenje zahteva promenu paradigme

- Kreativno učenje treba da podstakne razvoj darovitosti u različitim oblastima
- Kreativno učenje stvara kreativno mišljenje - konstitutivni deo darovitosti
- Akademsko postignuće nije dovoljno, razvoj analitičkog i kritičkog mišljenja nisu od velike koristi ... ako želimo da stvaramo novo!
Možete se baviti nekom aktivnošću bez ikakvog postignuća.
- **Potrebno je konstruktivno mišljenje (učenje)**

Znanje – kritična komponenta kreativnog rešavanja problema

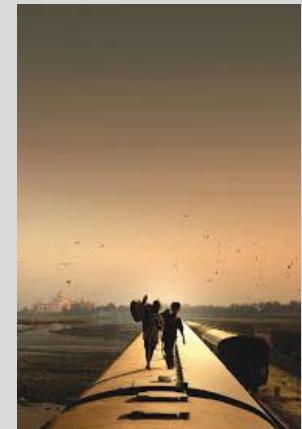
- Razvijanje darovitosti temelji se na konstruktivnoj i kreativnoj upotrebi i produbljivanju baze znanja, u atmosferi sigurnosti
- Kod darovitih su kodiranje informacija, građenje podataka i proces pretraživanja po bazi znanja jedinstveni
- Postoji li „nepotrebno znanje“, previše znanja koje ometa razvoj darovitosti?
- Znanje treba da proizvodi „neznanje“

Kreativno učenje je razvijajuće i samorazvijajuće

- Ne treba ocenjivati koncepte, već težište staviti na holistički pristup stvaranja i razvijanja ideja
- Kontrolisano je od samih učenika (dece)
- Daroviti preferiraju nezavisne stilove učenja, aktivno učenje i organizaciju konteksta učenja
- MIT? VIŠE OD 70 RAZLIČITIH STILOVA? KINESTETIČKI STIL?

Preporучujem
„Škola u oblaku“ TED prezentacija
(Sugata Mitra, 2013)

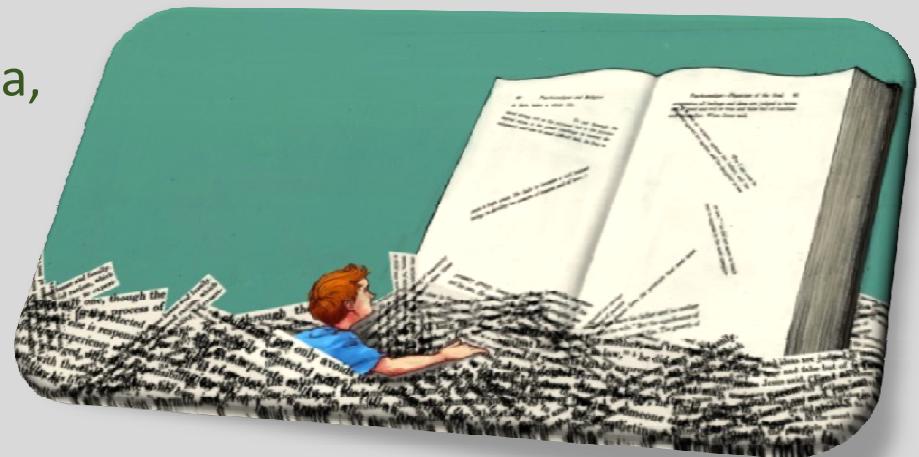

Mnogo je darovite dece koja idu u školu ali ih ona ne interesuje...

- Malo je kreativnog pristupa učenju;
- razvoja divergentnog mišljenja;
- učenje se svodi na zapamćivanje činjenica;
- traži se 1 tačan odgovor;
- deca su vođena spoljašnjom motivacijom;
- stalno testiranje i ocenjivanje;
- nagrađuju su učenici sa izvršnim kognitivnim stilom... (*Sternberg i Lubart, 2005*)

- Školsko učenje se svodi na zapamćivanje informacija - činjenica.
- Šta možemo da uradimo sa tolikom količinom činjenica, koje su danas dostupne klikom miša?

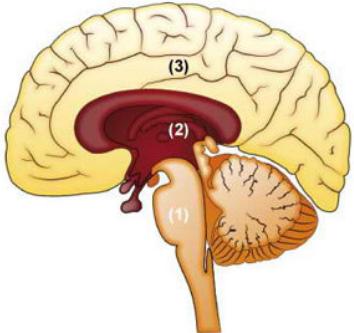
Studentima i deci moramo da damo osećaj za ono što je izvan tih činjenica, osećaj za granice.

Kreativno učenje je **otvoreno i slobodno** (Meyer, 2009)

- Nije stvar da se natera da se desi – važno je dozvoliti da ono nastane
- Izgraditi sredinu gde će da se dešava
- **Promene ponašanja nastavnika** – razvoj svesti o emocionalnim blokadama kod učenika i savladavanje tehnika kreativnog učenja

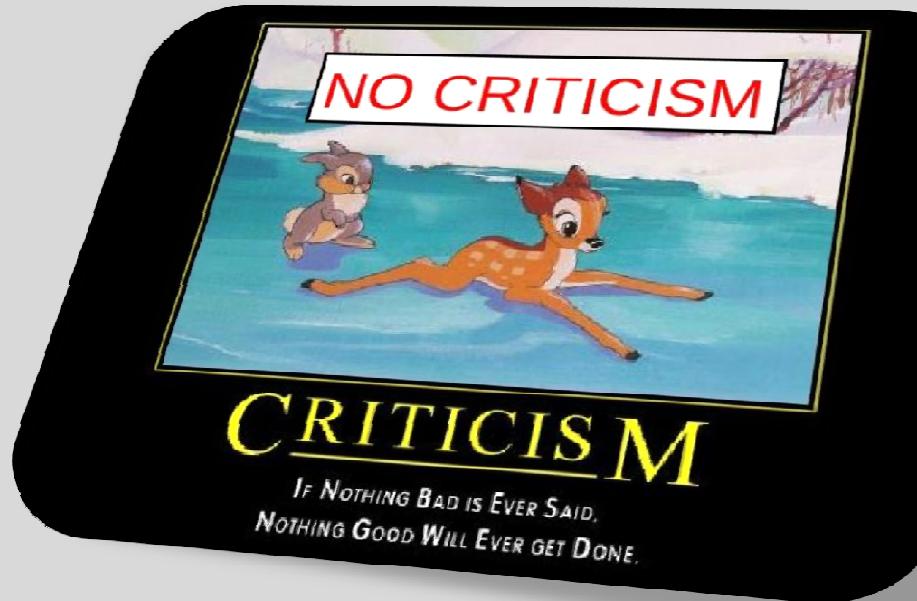

Kritika, kazna, ispiti, testovi... aktiviraju reptilski mozak

U ovim uslovima deca zatvaraju mozgove (neo-cortex) i nema govora o učenju.

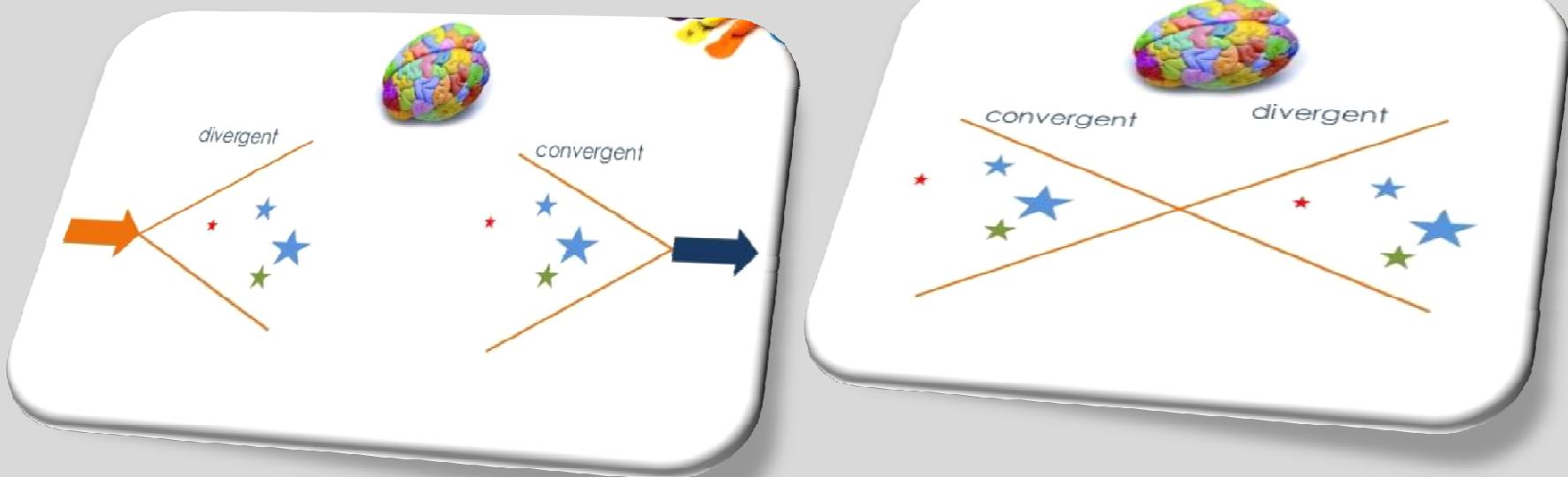
- Šta se dešava sa kreativnošću?
- Šta se dešava sa primenom znanja?

Moramo da pomerimo kontekst nastave sa pretnje i kritike na zadovoljstvo i radozNALost

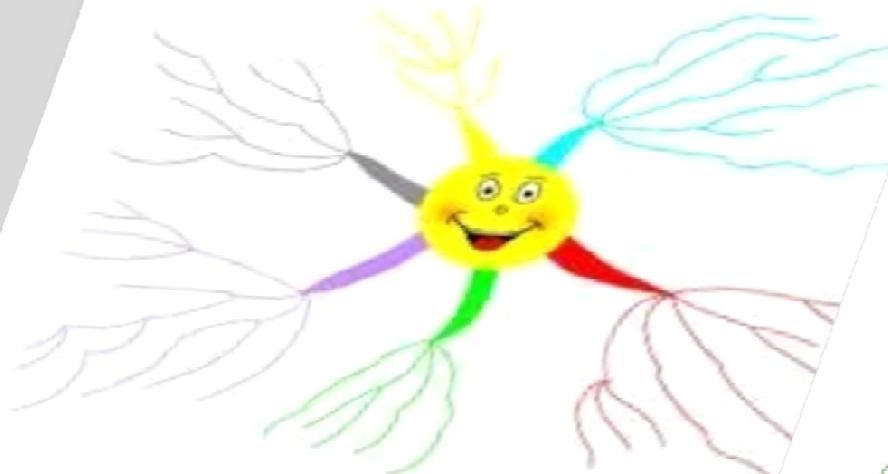

Kreativno učenje je **koegzistentno** sa drugim vrstama učenja

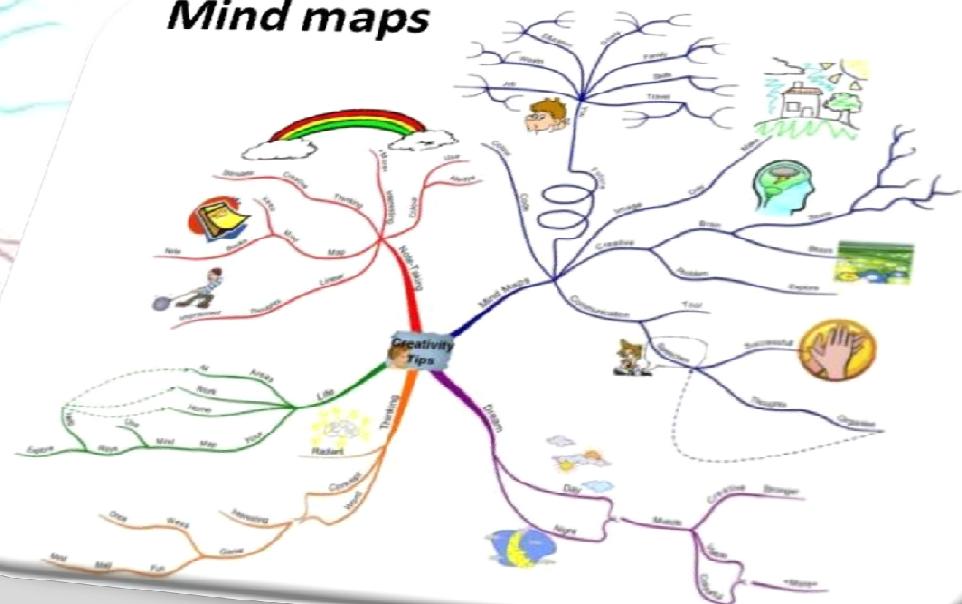
Spajanjem konvergentnog i divergentnog, analize i sinteze, logike i mašte... stvaramo nepregledne mogućnosti u radu sa darovitim

MIND/CONCEPT MAPPING

Mind maps

KONVERGENTNA – ZATVORENA PITANJA

- Reproduktivno
učenje – najniži nivo znanja

- REFERENCIJALNA - DIVERGENTNA pitanja potenciraju značenje, refleksivno razmišljanje, rešavanje problema na različite načine (*Lightbown & Spada, 2006*).
- Podsticaj od strane nastavnika je neophodan, poželjno je uzajamno učenje (*McDonough et al., 2013*)

Kreativno učenje je **kolaborativno**

- Predstavlja niz udruženih napora aktivnih učenika i nastavnika u konstrukciji novih znanja (*De Corte, 2013; Fleming et al., 2007*)
- Traži dobar izbor sadržaja (problema), metoda i tehnika i razvoj veština izbegavanja prepreka (*Renzulli, 2017*)
- Darovita deca znaju kada je nešto izuzetno, ali, treba im pomoći istančanim didaktičkim instrukcijama

BrainSTORMing

- **Question** brainstorming „Queststorming“ (Berret – Koehler, 2000)
- **Electronic** brainstorming
- **Individual** brainstorming (Furnham & Yazdanpanahi, 1995)
- **Guided** brainstorming
- **Directed** brainstorming (Briggs et al., 2004)
- Brainstorming **through the area** (Renzulli, 2017)

Brainstorming

različita upotreba/Other uses

Da li može da se upotrebi na drugačiji način?

Da li može da se koristi u druge svrhe?

Adaptacija/Adaptation

Šta je slično? Koje druge ideje sugeriše?

Šta možeš da kopiraš, koga da imitiraš?

Osbornovi
mehanizmi

Modifikacija | modification

Koje nove twistove možeš da napraviš?
Da li možeš da menjaš boju, veličinu,
pokret, zvuk, oblik, miris?

uvećanje | Magnification

Šta možeš da dodaš? Vreme, snagu, visinu, dužinu, debljinu, vrednost?
Možeš li da dupliraš ili preteraš?

smanjenje | minification

Napravi da bude manje, kraće, lakše, niže, podeli, rastavi...

REVERZIBILNOST/RERVERSIBILITY

Da li možeš da uradiš unazad ili naopačke?

SUPSTITUCIJA / SUBSTITUTION

Ko još može da uradi to? Da li mogu da se upotrebe drugi materijali, sastojci?

Da li možeš da promeniš ton glasa, energiju?

KOMBINOVANJE / COMBINATION

Da li možeš da kombinuješ različite delove ideje?

Da li možeš da stopiš ideje?

Empirijski deo – Didaktičke instrukcije u funkciji razvijanja komponenata motoričke kreativnosti – FLU, ORI, FLEX i ELA

- Cilj istraživanja bio je da se utvrди da li su komponente motoričke kreativnosti (**fluentnost**, **originalnost**, **fleksibilnost**, **elaboracija**) pod uticajem opisanih didaktičkih instrukcija

Uzorak – 47 studenata III godine

Motorička kreativnost je ispitivana pomoću 4 zadatka:

- Šta sve možeš uraditi sa loptom? Šta sve možeš uraditi sa obručem?
 - Šta sve možeš uraditi sa vijačom? Kako možeš ubaciti loptu u korpu?
1. Instrukcija – UPOTREBI NA RAZLIČITE NAČINE (Torensov TCM test)
 2. Odabrane didaktičke instrukcije – psihološki mehanizmi: ADAPTIRAJ, MODIFIKUJ, POVEĆAJ, SMANJI, URADI UNAZAD, SUPSTITUIŠI, KOMBINUJ

Kreativno učenje potencira humor i paradoks

- Pri rešavanju nekog problema treba tražiti alternativna rešenja, a ako imamo samo dve mogućnosti - treba odabratи **TREĆU**
- Dešava se da jednu ideju dobijemo danas, sutra nam padne na pamet bolja, a najbolja - **NIKADA** (Bono, 2008)

T H A N K Y O U
V E R Y M U C H